

NEFSİ DİZGİNLEMEK: AZ YEMEĞİN HİKMETİ VE ETKİLERİ

Eûzübillâhimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh. Alâ külli hâlin ve fî külli hîn. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'dü:

Fe-kâle resûlullahi sallallahu aleyhi ve sellem;

إِذَا أَقَلَّ الرَّجُلُ الطُّعْمَ مَلِيَ جَوْفُهُ نُورًا

İzâ ekalle'r-racülü't-tu'me mülîe cevfühû nûran.

Sadaka resûlullahi ve nataka habîbullah, fî mâ kâle ev kemâ kâle.

Ebû Hüreyre veyahut Ebû Hir lakaplı sahabî radiyallahu anh'den. Deylemî Müsnedi'l-Firdevs'inde nakletmiş. Peygamber sallallahu aleyhi vessellem efendimiz şöyle buyurmuşlar;

İzâ ekalle'r-racülü't-tu'me. Adam yemesini, taamını, lokmasını azalttığı zaman, ya-hutta *tu'me* şişmanlık manasına da geliyor, şişmanlığını azalttığı zaman. *Mülie cevfühû nûran.* İçi nur dolar. İçine nur doldurulur. İçi dediği, yani karnının göğsünün kalbinin içi demek. Nur doldurulur.

İnsanoğlu ve bütün canlılar gıdaya muhtaç. Hepimiz onun için yemek işine büyük zaman ayırıyoruz. Yani başka mahlûkatlardan farklı olarak efendim yemek sanayi geliştirmişiz, yemeğin çeşitlerini arttırmışız, lezzetini fazlalaştırılması için çeşitli maddeler bulmuşuz. Avrupa'ya Hindistan'dan baharat götürülmüş. Çeşit itibariyle yemeğe düşkün efendim tatlıya tarçın konulacak filan, efendim yani lezzet. Aslında o tarçın konulmasa da, o sütlaç gene sütlaçtır, muhallebi muhallebidir. Karabiber ekilmese gene tatlıdır ama taa Hindistan'dan baharat getirmişler, insanlar seviyor yani. Sevsin de çok yemek yesin. İştahı kabarsın da yemeğe saldırısın, efendim bir kazan pilav yesin, bir kuzuyu devirsin, efendim bir danayı bitirsin filan, efendim böyle gelmiş böyle gidiyor. Halbuki bunların hepsi bir alışkanlıktan ibarettir.

İnsanoğlunun tıbbî bakımından ihtiyaçları ölçülürse, gıdaya ihtiyacı yediğinin çok altında. Yediğinin, yemesi gerekenin, kendisine lazım olanın çok üstünde yemek yediğinden de kilo almaya başlıyor. Çünkü yiyemediğini vücut depo ediyor. Depo ediyor, depo ediyor bu sefer kilosu altmış kilodan yetmişe, yetmişten seksene, seksenden doksana, yüze, yüz yirmiye filan. Altı yüz elli kilo, altı yüz on iki kilo adam vardı televizyonda. Yürürken derya gibi çalkalanıyor, bir o tarafa, bir o tarafa, bir o tarafa, muazzam kilo tabii. Muazzam altı kişi, yedi kişi yerine bir asansör ancak kaldırır yani, on kişilik asansör ancak üst kata çıkartabilir. Korkunç bir hastalık.

Şimdi ihtiyaçtan fazla yediğimizden, efendim böyle birikme olduğu gibi ayrıca insan yemeği yedikten sonra hayati faaliyetleri de kuvvetleniyor.

Hayati faaliyet dediğimiz nedir?

Hareket bir kere, hareketi artıyor. Sonra şehvet, yani neslinin devam etmesi için gerekli arzular ve çalışmalar ve faaliyetler efendim artıyor. Sonra mide bütün faaliyetleri toplar-

dığı için çalışacağım, öğüteceğim diye bir kuzuyu öğütmek o kadar kolay bir şey değil, bir kazan pilavı hazmetmek kolay değil. Efendim vücut bütün yükünü mideye yüklüyor, mide ha babam de babam ha babam de babam ha babam de babam çalışırken yoruluyor, gözler mahrurlaşıyor, yatacak yer arıyor, güp aşağı yatıyor insan. Uyku, efendim kilo, efendim tembellik, şehvani arzuların kuvvetlenmesi, hele o arzular kuvvetlenince, insan bu sefer başlıyor İslam'ın, dinin, toplumun yasakladığı faaliyetleri yapmak için çare aramağa, koşturmaya, efendim uğraşmağa, çeşitli günahlar işlenmeye başlanıyor. Nefis kabarıyor yani. Nefis te günahları istettiriyor, yaptırttırıyor. Şeytan da zaten etrafında, zaten bekçi. Şeytan insan kuzusunun kurdu. Nasıl dağdaki çobanın gafletinden istifade ederek, köpeğin yokluğundan faydalanarak, yalnız bulduğu kuzuyu kurt parçalarsa, insanoğlundada manevi bakımdan şeytan parça parça ediyor. Zaten etrafında, koklayıp dolaşılıyor, dört dönüp dolaşarak duruyor. Ağzının suyu akarak ağılın etrafından uluyarak dolaşan kurtlar gibi kış gününde, insanın etrafında şeytan dolaşılıyor. Tabi nefisle işbirliği yaparak, nefsi kullanarak,

uzaktan komuta, rimit kontrol, efendim nefsi kullanarak her türlü günahı işlettiriyor. İçki, kumar, efendim eğlence, fuhşiyat, saz, söz, efendim bilmem gazino, bar, pavyon böyle gi-diyor işler.

Halbuki Cenâb-ı Hak o günahları yasakla-mış. Halbuki insanın kendisi için de çalışması lazım. Ailesi içinde çalışması lazım. Toplum içinde çalışması lazım. Hayırlı şeyler üreten bir varlık olması lazım. Fitne fesat saçan, za-rarlı mahlûk olmaması lazım. Buna mukabil, insan ihtiyacı miktarı yediği zaman, yani aşırı yemediği zaman, bu sefer nefis zayıflıyor. Kar-nının açlığından dolayı adamın eğlenceye ba-kacak hali kalmıyor. Eğlenceyi canı da istemi-yor. Uykuda kaçıyor. Kalkıyor yatağın içinde oturuyor.

Hanım soruyor niye kalktın ya?

Vallaha aç tavuk rüyasında yem görürmüş, aç yattığımdan efendim yemekleri görüyorum, ziyafetleri görüyorum, karnım acıktı acaba mutfağa bir gitsem mi?

Buzdolabını açsam mı?

İki dilim yapsam mı?

Bir sandviç yesem mi?

Filan, niye?

Uyku tutmuyor açlıktan. Uyku gidiyor. Kötü arzular da insanı baskı altına almıyor. Aklı da şöyle bir efendim baskıdan kurtuluyor. Kalbi de tabi olarak, manevi kalbi yani gönlü de güzel çalışmaya başlıyor. İbadeti seviyor hayratı hasenât yapıyor.

Onun için dinimizin en önemli ibadetlerden birisi oruçtur. Aç durmak ibadet. Aç durunca efendim şey oluyor. Ve içi nur doluyor. Hayırları rahat yapıyor, kalbi yumuşuyor, fakirin halini anlıyor, efendim gözü yaşlanıyor. Zarif bir insan oluyor, edepli bir insan oluyor, tatlı bir insan oluyor, günahlara meyil etmeyen bir insan oluyor.

Bu bakımdan oruç, ramazanın dışında da haftada iki gün, efendim ayda üç gün, efendim belirli zamanlarda tavsiye edilmiş. Haftada iki gün demek yani iki üç gün arayla oruç demek. İki üç gün arayla oruç, pazartesi, perşembe efendim böyle bir oruç demek. Bu hem birikmiş fazlalıkları yakmaya, depodaki tampon malları efendim bitirmeye yarıyor, hem de

efendim akli nefsi ıslâh ediyor. O bakımdan oruç güzel.

Orucun dışında ve oruçta iftar ve sahurda da ihtiyaçtan fazlayı yememek lazım. Biz bana kalsa, benim açacağım bazı okullar var ama benim okullarımın başlıkları başka türlü.

Bir, mesela ben bir zayıflama okulu açarım hanımlara. Hasta okul ve hastane, zayıflama hastanesi.

İki, bir yemek yapma, sofraya kurma, gıda hazırlama mektebi açarım. Çünkü gıdanın cinsleri ve yapılışı insana bazen çok zararlı oluyor. Bazı gıdaları yememesi lazım. Aşırı yediği zaman ya midesi deliniyor, ya karaciğeri hastalanıyor, ya daha başka şeyler.

Onun için bunlar ciddi şeyler. Bunların bir mektepte okutulması lazım. Bunu almayan, buradan mezun olmayan, diploma almayana evlenmek yok. Hanım gelin olamaz. Adam da güvey olamaz demek lazım. Başka çaresi yok.

İnsan ne kadar gıdaya ihtiyacı var?

Aşağı yukarı bizim yediklerimizin onda biri asıl ihtiyaç, onda dokuzu fazla. Artık biz boğazımızdan geçerken zevk veriyor diye yiyoruz.

Amman eline sağlık, vucuduna afiyet pek guzel olmuş, pek enfes olmuş, şundan bir tabak daha ver. Ya yeni yedin. Ama çok guzel olmuş, bir tabak daha ver. Oh çok guzel olmuş. Eh daha yemek var, yemek istersen bir tabak daha koyuveririm. Valla sen bilirsin, hadi koy bakim daha hızlı yiyor tabi. Böylece bizim işimiz zaten küçükten başlıyor. Hanım eline yemeği alıyor, çocuk yemem dedikçe çocuğun peşinden koşturuyor. Tabak elinde, kaşık elinde çocuğun peşinde, çocuk kaçıyor istemem anne ıııı bilmem ne anne ona yedirmeye çalışıyor. Yahu bu çocuk sıhhatli, zaten bu çocuğu bir şey yedirmesen bu ağağları kemirir. Bu çocuk cevval, bu hayat makinesi bu, hayat dolu bu, zaten acıktı mı yer bu. Yemediğine göre, e sağlıklıda olduğuna göre, çocuk hopluyor zıplıyor mu? Koşuyor, oynuyor mu?

Sağlıklı. Korkma. Hayır efendim yesin de tumbul tumbul olsun. Bak yanakları sarkıyor komşunun çocuğunun, ne kadar guzel kıp kırmızı.

Ben ilk defa duyduğum zaman şaşırmıştım. Doktora götürmüşler böyle bir çocuğu, ya demiş bu çocuğu hiç acımadınız mı, niye bu

kadar şişmanlattınız. Millet tombul çocuğu seviyor, aman yumak gibi, aman aman maşallah maşallah şu yanaklara bak şapur şupur filan, ama çocuğu zararlı, fazla işte. Bunları öğretmemiz lazım.

Maddî bakımdan, sıhhî bakımdan, bedeni bakımından, iktisadî bakımından, her bakımdan böyle efendim kadının ömrü yemek yapmakla geçiyor evde. Başka iş yok mu, ibadet yok mu, ilim yok mu, hayır yok mu, hasenât yok mu. Sabahtan akşama kadar yemekle geçiyor. Erkeğin ömrü de efendim yarı ömrü gıda parası kazanmakla geçiyor, yarı ömrü de kazandığı parayı yemekle geçiyor. Yani ömrümüzü yemekle tüketiyoruz yani. Bunları işte düzenlemek lazım. Ve kişi yemeği azalttığı zaman, gönlü nur doluyor. Peygamber efendimiz böyle tavsiye buyurmuş.

Allahu Teâlâ hazretleri Peygamber efendimizin tavsiyesine uygun hareket etmeyi nasip etsin.

a. Kabir Hayatı ve Azabı

Diğer hadîs-i şerîf Buhârî'den. Okuyuverelim.

أَتَى مَلَكَانِ ثُمَّ شَهِدَا أَنْ لَا إِذَا أُقْعِدَ الْمُؤْمِنُ فِي قَبْرِهِ
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ فَذَلِكَ قَوْلُهُ:
يُثَبَّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ

İzâ uk'ıde'l-mü'minü fî kabrihî etâ melekâni sümme şehide en lâ ilâhe illallahu ve enne muhammeden abdühû ve rasûlühû fe-zâlike sümme şehhede/şühhide en lâ ilahe illallah fe-zâlike kavlühû te'âlâ yüsebbitullahüllezîne âmenû bi'l-kavli's-sâbiti.

Bu hadîs-i şerîf kabir halini anlatıyor.

İzâ uk'ıde'l-mü'minü fî kabrihî. Müminin kabrine konulup gömüldükten sonra insanlar gidince orada bir başka kabir hayatı başlar. Başka bir âlem başlar aşağıda. Kabirde oturtulur. *Etâ melekâni.* İki tane melek gelir. Bu iki melek onu kabir sorgusuna tabi tutan meleklerdir. İki tane melek gelir başına. *Sümme şehide.* Ya *şehide* okuyacağız, ya *şühhide* okuyacağız, o zaman manada biraz şey olacak.

Sonra kul, *Eşhedü en la ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve resûlühü* der. Birinci okuyuşa göre böyle. Ama ikinci okuyuşu ben daha uygun görüyorum sözün gelişine. Sonra bu iki melek tarafından yardım edilir. Mümin olduğu için kişi, mümin ya, Allah'ın rızasına göre ömrünü geçirdi. Yardım edilir de, *Eşhedü en la ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve resûlühü* demesi terkin edilir de, der.

Zaten yukarda da imam diyor ki; ey filanca, ey falanca hanımın dünyaya getirdiği filanca Allah'ın kulu, bak dünya da iken sen namaz kılıyordun ya, hani sen *Eşhedü en la ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve resûlühü* diyordun ya, onu hatırla, müminliğini hatırla, *kelimeteyi's-şehâdeteyni* söyle de, yukarda telkin veriyor şey, hoca da telkin veriyor sarıklı, kabrin başında, telkîn okuyor ona şey olsun diye. İşte böyle bir şahadet getirmek nasip edilince o zaman kabirde durum değişir.

Allah *fe-zâlike kavlühû*. İşte bu şu sözdür ki;

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ

*Yüsebbitullahüllezîne âmenû bi'l-kavli's-sâbiti.*¹

Allah mümin kullarını, o kalıcı yerinde sapa sağlam duran sözde tutar. *Eşhedü en la ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve resûlühü* sözünde mümin kulları Allah durdurur, kaydırmaz, unutturmaz.

İşte onun için bu âyet-i kerîmeyi arkasından getirdiği için Peygamber efendimiz, ben *şühhide* diye okunsa uygun diyorum. Yani melekler yardım ederde şehadeti getirir. Çünkü Allah mümin kulunu takviye ettirtiyor, yardım ettirtiyor. Mümin olduğundan, dünyada mümin olduğundan.

Kul böyle *kelimeteyi's-şehâdeteyn* getirince kabri genişler. İlk önce kabre konulduğu zaman, öyle bir sıkarmış ki kabri insanı, öyle bir sıkarmış ki, öyle dar gelirmiş ki kabir, bu *kelimeteyi's-şehâdeteyn* söyleyince *Eşhedü en la ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve resûlühü* kabri genişler, efendim

¹ 14/İbrahim, 27.

meleklerin sorduğu sorulara mmince cevaplar verildikten sonra kabri cennet bahcelerinden bir cennet bahçesi haline gelir.

Eğer kabir azabına uğrayacak günahlar işlemiyse dünyadayken. Eğer kabir azabına sebep olacağına bildirilen bazı günahlar var, yanlış hareketler var. Onları işlemiyse kul tabi mümin de olsa kabirde o zaman kabir azabı görür.

Mesela nedir?

Mümin mümine yardım etmemişse. Kabre konulur konulmaz, azap melekleri kafasına bir topuz vuracaklarmış ki topuzdan ateş çıkacakmış kafasından, kabrin içi ateş dolacakmış. Diyecekmiş ki;

Ben mminim bana niye kabirde bana niye azap gösteriyorsunuz?

Kafama niye vuruyorsunuz, niye böyle yakıyorsunuz?

Fena halde beni dvyorsunuz, canımı mahvediyorsunuz?

Melekler diyeceklermiş ki; evet sen mmindin amma mşrkler bir mümin kulu ke-

narda işkence, azap ediyorlardı, sen ordan geçiyordun, o mümin kulun yardımına koşmadın. Bu yardımına koşmadığın için burada bu cezayı çekiyorsun diyecekler. Hadîs-i şerîfte var bu.

Sonra Peygamber efendimiz iki kabrin yanından geçiyordu.

Dedi ki;

Bu iki kabirdeki iki ölü azap görüyor kabrinde. Mümin ama kabrinde azap görüyor.

Çünkü bir tanesi;

Kâne lâ yestetiru an bevlihî. Abdestini bozarken avret yerlerini korumuyordu, perdelemiyordu, saklanmıyordu, meydanda yapıyordu, manasında olabilir. Birde perdelemiyordu yani kendisini manasında. Bir de küçük abdestini yaparken, sıçramasını engelleyecek tedbirini almıyordu. Şar şar şar her tarafa dağılıyor, üstü başı çiş oluyor. Bu bunu da öğretmek lazım insanlara. Yani küçükten beri insanlar büyüyor, büyük abdest, küçük abdest, bu temizlikleri öğretmek lazım. Bu işin nasıl sağlanacağını. Öğretmezsen çişli, kakalı pis bir mahlûk olur. Pis pis kokar yani.

Onun için bu çişin nasıl yapılması gerektiğini vesaireyi öğretmek gerekiyor. Millet bunu bilmiyor.

Ben Fransa da gördüm, caddenin ortasında, köşede sarhoştu galiba herif, efendim herkesin karşısında utanmadan abdest bozdu. Tabi deve gibi ayakta abdest bozunca, o zaman da etrafına sıçırıyor. İşte bu kabirdeki şahıs, 'küçük abdestinden perdelenmiyordu' demek; ya örtünmüyordu, avret mahallini gösteriyordu manasına, ya da dikkat etmiyordu idrarı üstüne sıçırıyor manasına olabilir. Bu da kabir azabına sebep oluyor.

Bir de ötekisi de demiş Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz;

Bu da *kâne yemşî bi'n-nemîmeti*. Bu da onun lafını buna, bunun lafını ona götürüyordu. Laf taşıyıcılık yapıyordu. Sana falanca şöyle dedi ha, sen o kadar şey misin ya. Gördün mü herifin sana dediğini?

Haaaa ben ona gösteririm. Ben onu bizim mahalleden geçerken tepelerim bilmem ne filan. Ona da gidiyor, falanca adam seni tepeleyecekmiş ya mahallesinden geçerken, ya sen aslansın ya onun gibi üç tanesin onu çiğ çiğ

yersin sen, bir tane vurdun mu devirirsin beş tane adam gelsin sana ne olacak filan. Vay bana öyle mi dedi, ben ona gösteririm, ben onun kafasını kırarım. Laf taşımak tabii bu kadar her zaman böyle olmasa bile hafif yolla da olsa, laf taşımak, istenmeyen lafı bu tarafa, bu tarafın lafını o tarafa taşımak ara bozar. Kavgaya sebep olur, sonunda durum fena olur.

O bakımdan ondan da kabir azabı çekermiş. Kovuculuk derler buna. Nemmamlık derler. Oradan da ceza çekiyormuş .

b. İbadetlerde Hicret Sevabı

Ve üçüncü sonuncu hadîs-i şerîf.

إِذَا أَقَمْتَ الصَّلَاةَ وَأَتَيْتَ الزَّكَاةَ وَهَجَرْتَ
الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ فَأَنْتَ مُهَاجِرٌ
وَإِنْ مِتَّ بِالْحَضْرَمَةِ

İzâ ekamte's-salâte ve eteyte'z-zekâte ve hecerte'l-fevâhişe mâ zahera minhâ ve mâ batane fe-ente mühâcirun ve in mitte bi'l-hasrameti.

Bu hadîs-i şerifte, buyuruyor ki Peygamber efendimiz sallallahu aleyhi vesellem;

İzâ ekamte's-salâte. Şu namaz vazifeni güzelce eda ettin mi, güzelce, namazı kıldın mı demiyor. *Ekamte* demek; Eğrisini doğrultmak demek. Dosdoğru. Namazı dosdoğru kıldın mı? Kıldın.

Ve eteyte'z-zekâte. Malî vazifen olan zekâtı da verdin mi?

Zekâtı da layık olanlara, verdin mi?

Verdin.

Ve hecerte'l-fevâhişe mâ zahera minhâ ve mâ batane. Bütün kötülüklerden, görünen kötülük olsun, görünmeyen kötülük olsun, zahiri kötülük olsun, kalbi batini kötülük olsun.

Bu kötülüklerden de uzaklaştın mı?

Namazı kıldın. Zekâtı da veriyorsun. Kötülüklerinde görüneninden, görünmeyeninden uzak durdun mu, uzaklaştın mı ondan, onlardan yapmadın mı, onlardan demek yani.

O zaman;

Fe-ente mûhâcirun. Sen Allah yolunda hicret etmiş sevabı alırsın. Mekke'den Medine'ye hicret etmiş insan sevabı alırsın. Peygamber efendimizin zamanında hicret etti ya

sahabe rıdvanullahı aleyhim ecmâin. Peygamber efendimiz de hicret etti. O hicret sevabını alırsın.

Ve in mitte bi'l-hasrameti. Hasrame'de ölmüş olsan bile. Şimdi bu Hasrame, bir yer adıdır deniliyor. Belki bu yerde efendim Mekke de bir yer adıdır. Yani hicret etmemiş, o yerde kalmış bile olsan, Medine'ye göçmemiş bile olsan, Medine'ye göç edenler muhacir sevabı alıyor, göçmeyenler almıyor bu sevabı. O yerde bile oturuyor olsan, sen muhacir, Allah yolunda hicret etmiş, muhacir sevabı kazanırsın manasına. Veyahut *hasrame*'nin kenarda iki manası da daha söyleniyor. Bir manası cimri demekmiş. Bu cimrilik manası uygun olmaz. Çünkü zekâtını verdin mi diyor. Zekâtı verdi mi insan, cimrilikten zaten beraat ediyor. O muhakeme ediliyor, suçsuzsun deniliyor.

Niye?

Zekâtını vermişsin, geç aslanım, senin suçun yok deniliyor. Zekâtı vermeyenler cimri. Onun için buradaki *Hasrame*'nin cimrilik manasına gelmesi, cimrilikte dursa bile muhacir sayılır manası uygun düşmez. Bir manası olmuş ama, burada uygun düşmez.

İkincisi, bir manası da, şuh demekmiş. *Yükâlü bihî hasrametün*. Falanca adamda *hasrame* var demek?

Yani eli sıkı demek, cimri demek, o da aynı noktaya geliyor. Bu da herhalde yer adı olsa gerek.

Yani evinde otursan bile, evinin rahat köşesinde otursan bile muhacir sayılırsın demek gibi bir şey oluyor.

Demek ki namazımı kılacağız. Namaz dinin direğidir çok önemli. Bak diyar gurbette bile kira veriyoruz, bir mescit yapıyoruz, yer aldık bir cami yapıyoruz. Namaz kılacağız. Namaz dinin direğidir. Müslüman en bariz birinci sıfatı, sen Müslüman mısın?

Müslümanım.

Bir, namazı kılacak. Sonra zekâtı verecek. Bütün hayır hasenât parayla dönüyor, parasız olmaz. Yoksullar parayla yediriliyor, çıplaklar parayla giydiriliyor, yetimler parayla yetiştiriliyor, mektepler efendim onunla açılıyor, Kur'an kursları, hoca getirmek efendim masraf etmek vesaire vesaire hep parayla oluyor.

Onun için cömert olması lazım. Ve Müslümanın her türlü kötülükten de uzak durması lazım.

Allah bizi sevdiği güzel işleri yapmağa muvaffak eylesin. Şu hayat imtihanında, ayağımız kaymadan, yanlış işler yapmadan, rızasına uygun yaşayıp, huzuruna sevdiği kul olarak varmayı, cennetiyle cemaliyle müşerref olmayı nasip eylesin. Kabir azabı göstermesin. Cehenneme atıp ateşlerde yakmasın.

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

